

Rapport

Datum: 18 februari 1999
Rapportnummer: 1999/049

Klacht

Op 11 december 1998 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van mevrouw W. te Vollenhove, met een klacht over een gedraging van de OV-Studentenkaart BV te Rotterdam. Naar deze gedraging werd een onderzoek ingesteld. Op grond van de door verzoekster verstrekte gegevens werd de klacht als volgt geformuleerd:

Verzoekster klaagt erover dat de OV-Studentenkaart BV volhardt in haar vordering op haar zoon van f 780 wegens onterecht bezit van een OV-Studentenkaart in de maanden augustus en september 1993. **ACHTERGROND**Zie

Bijlage Onderzoek

In het kader van het onderzoek werd de OV-Studentenkaart BV verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben. Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen. Beiden berichtte dat het verslag hen geen aanleiding gaf tot het maken van opmerkingen.

Bevindingen

De bevindingen van het onderzoek luiden als volgt:

A. Feiten 1. Verzoeksters zoon volgde in het schooljaar 1992/1993 een opleiding waarvoor hem studiefinanciering was toegekend. Aan het eind van het schooljaar 1992/1993 was hij nog niet geslaagd voor alle examenvakken. Op 10 september 1993 deed hij herexamen. Tot 1 augustus 1993 ontving verzoeksters zoon studiefinanciering. Na dat tijdstip ontving hij geen studiefinanciering meer, aangezien hij niet meer stond ingeschreven bij een onderwijsinstelling. De OV-Studentenkaart van verzoeksters zoon werd ingeleverd binnen drie dagen na het herexamen op 10 september 1993.

2. Op 9 maart 1998 zond de OV-Studentenkaart BV verzoeksters zoon een factuur ten bedrage van f 780 omdat hij in de maanden augustus

en september 1993 de OV-Studentenkaart in zijn bezit had gehad, terwijl hij in die maanden geen recht had op studiefinanciering. Het door verzoeksters zoon te betalen bedrag is gelijk aan tweemaal het commerciële maandtarief voor een OV-kaart van de Nederlandse Spoorwegen.

3. Bij brief van 30 maart 1998 maakte verzoekster namens haar zoon bezwaar tegen de ingestelde vordering. Naar aanleiding van een telefonisch contact tussen de OV-Studentenkaart BV en verzoeksters zoon op 23 oktober 1998, verstrekte hij de OV-Studentenkaart BV op 26 oktober 1998 nadere informatie. Hij schreef onder meer het volgende:

"Het gaat voor wat de OV Studentenkaart aangaat over de maanden Augustus en

September 1993. Ik stond niet ingeschreven voor het schooljaar 93/94. Ik moest immers het schooljaar 92/93 nog afmaken en dat is me gelukt op 10 September 1993. Dit afmaken van het schooljaar 92/93 heb ik telefonisch kenbaar gemaakt en gevraagd of ik de OV Studentenkaart nog kon houden. Er is mij toen gezegd dat ik de OV Studentenkaart zolang kon houden en hem na mijn schoolexamen moest inleveren, wat ik dan ook heb gedaan."

4. De OV-Studentenkaart BV deelde verzoeksters zoon bij brief van 23 november 1998 mee dat zij had besloten de vordering wegens onterecht kaartbezit te handhaven. Volgens informatie van de Informatie Beheer Groep had verzoeksters zoon niet ingeschreven gestaan bij een onderwijsinstelling die valt onder de Wet op de studiefinanciering.

5. Verzoekster reageerde op 27 november 1998. Zij schreef onder meer:

"Dat mijn zoon niet bij een onderwijsinstelling stond ingeschreven dat weten wij wel, maar er was een andere reden waarom mijn zoon in Sept. '93 de kaart heeft ingeleverd. Mijn zoon heeft dit uiteengezet in zijn brief aan u van 26 Oktober 1998. (...) Nogmaals: Ik heb in 1993 gebeld naar uw kantoor en gevraagd of mijn zoon zijn OV-Studentenkaart moest inleveren of dat hij hem kon houden tot na z'n laatste herexamen. Er is mij toen gezegd dat hij de kaart zolang mocht houden en hem na z'n laatste herexamen kon inleveren. Dat is gebeurd. Copie's van het herexamen zijn in uw bezit. Dit herexamen hoorde bij het schooljaar 92/93. Waarom reageert u niet op datgene wat wij u schrijven? Waarom heeft er iemand bij u in 1993 ons het advies gegeven de kaart te houden tot na het laatste herexamen? Ik wil u dan ook verzoeken deze keer hier wel aandacht aan te geven en de zaak vanuit dit licht noemenswaardig opnieuw te bekijken."

6. De OV-Studentenkaart BV antwoordde verzoekster bij brief van 16 december 1998 onder meer als volgt:

"U verzoekt ons in uw brief om antwoord op de vraag waarom uw zoon te horen heeft gekregen dat hij de OV-studentenkaart mocht houden tot na zijn examens. Zoals ik u in ons telefoongesprek al heb gemeld bent u toen juist ingelicht. De regel is dat een student zijn OV-studentenkaart de derde werkdag na de uitslag van het examen in moet leveren. In het geval van uw zoon echter is dit niet van toepassing omdat hij in het nieuwe schooljaar 1994/ 1995 zijn examens heeft afgerond. Hij had zich in moeten laten schrijven voor dit schooljaar. Wij handhaven onze vordering." **B. Standpunt verzoekster** Voor het standpunt van verzoekster wordt verwezen naar de klachtsamenvatting onder **KLACHT** en naar de onder **A. Feiten** genoemde brieven van haar en haar zoon. Zij merkte verder op dat zij op 2 december 1998 door een medewerkster van de OV-Studentenkaart BV op de hoogte was gebracht van het feit dat het herexamen van haar zoon in september 1993 in het schooljaar 1993/1994 viel. Dat was verzoekster naar eigen zeggen niet eerder opgevallen. Tijdens het telefoongesprek van juli 1993 met de OV-Studentenkaart BV was daar volgens haar niet over gesproken. Verzoekster kon niet aangeven wanneer het telefoongesprek in juli 1993 precies had plaatsgevonden en met wie was gesproken.

. Standpunt OV-Studentenkaart BV De OV-Studentenkaart BV liet in reactie op de klacht weten dat uit de inhoud van een door verzoeksters zoon op 24 januari 1994 ondertekend controleformulier studiegegevens studiejaar 1993/1994 van de Informatie Beheer Groep

blijkt dat hij gedurende de maanden augustus en september 1993 als extraneus/auditor stond ingeschreven. Als toelichting hierop deelde een medewerker van de OV-Studentenkaart BV mede dat een extraneus nooit recht heeft op studiefinanciering op grond van de Wet op de studiefinanciering en dus ook geen recht op een OV-Studentenkaart. De zogenaamde herexamenregeling geldt in dat geval ook niet, aldus de OV-Studentenkaart BV. De OV-Studentenkaart BV liet tevens weten dat de feitelijke toedracht rond het vermeende telefoongesprek met verzoekster in juli 1993, en de daarbij aan haar verstrekte informatie, niet kon worden achterhaald. **BEOORDELING**

1. Verzoekster klaagt erover dat de OV-Studentenkaart BV jegens haar zoon volhardt in haar vordering van f 780 wegens onterecht bezit van

de OV-Studentenkaart in de maanden augustus en september 1993. Volgens haar is tijdens een telefoongesprek in juli 1993 met een medewerker van de OV-Studentenkaart BV medegedeeld dat de OV-Studentenkaart tot drie werkdagen na het herexamen kon worden ingeleverd. Nu de OV-Studentenkaart binnen drie werkdagen na het laatste herexamen van 10 september 1993 is ingeleverd, acht verzoekster het niet terecht dat de OV-Studentenkaart BV de vordering handhaaft.

2. De OV-Studentenkaart BV liet in haar reactie weten dat uit een door verzoeksters zoon op 24 januari 1994 ingevuld controleformulier studiegegevens studiejaar 1993/1994 blijkt dat verzoeksters zoon in de maanden augustus en september 1993 als extraneus/auditor stond ingeschreven. Hij had derhalve in die periode geen recht op studiefinanciering ingevolge de Wet op de studiefinanciering en daarmee ook niet op een OV-Studentenkaart. De herexamenregeling was evenmin van toepassing. Tevens liet de OV-Studentenkaart BV weten dat de feitelijke toedracht rond de aan verzoekster verstrekte informatie niet is te achterhalen.

3. Verzoekster kan in haar kritiek niet worden gevolgd. Vaststaat dat verzoeksters zoon in de maanden augustus/september 1993 niet stond ingeschreven als voltijdstuderende aan een onderwijsinstelling die onder de Wet op de studiefinanciering valt. Hij had zich laten inschrijven als extraneus/auditor. Verzoeksters zoon had over deze maanden dan ook geen recht op studiefinanciering. In een dergelijke situatie kan ook geen beroep worden gedaan op de herexamenregeling. Ingevolge de bepalingen van de Wet op de studiefinanciering en de Algemene Voorwaarden OV-Studentenkaart 1992 verliest de studerende wiens recht op studiefinanciering eindigt, tegelijkertijd het recht op de OV-Studentenkaart (zie **ACHTERGROND**). Verzoeksters zoon had derhalve zijn kaart uiterlijk op de derde werkdag van augustus 1993 moeten inleveren. Ingevolge de Wet op de studiefinanciering en de Algemene Voorwaarden OV-Studentenkaart 1992 is hij - nu hij de kaart niet heeft ingeleverd - derhalve over de maanden augustus en september 1993 het commerciële tarief verschuldigd. De OV-Studentenkaart BV kan dan ook in beginsel volharden in haar vordering.

4. Verzoekster kan haar stelling omtrent haar telefonische onderhoud van juli 1993 met een medewerker van de OV-Studentenkaart BV op geen enkele andere wijze onderbouwen dan met haar eigen verklaring. Zij kan voorts niet de datum en de naam van

de medewerker van de OV-Studentenkaart BV noemen. Evenmin is vast komen te staan wat tijdens het door de verzoekster bedoelde telefonische contact precies tegen de medewerker is gezegd en wat daarop precies is geantwoord.

5. Verzoeksters stelling omtrent de telefonische mededeling in juli 1993 van de OV-Studentenkaart BV is gelet op hetgeen onder 3. is overwogen en de algemeen aanwezige deskundigheid bij de OV-Studentenkaart BV op dit specifieke terrein, onvoldoende aannemelijk.

6. Op grond van het bovenstaande moet worden geconcludeerd dat de OV-Studentenkaart BV heeft kunnen volharden in haar vordering. De onderzochte gedraging is behoorlijk.

CONCLUSIE De klacht over de onderzochte gedraging van de OV-Studentenkaart BV te Rotterdam is niet gegrond.

Bijlage

ACHTERGROND

1. **Wet op de studiefinanciering** (Wet van 24 april 1986, Stb. 252; WSF, zoals die gold in 1993) Artikel 32a, derde en vierde lid:

"3. Wanneer de reisvoorziening wordt verstrekt in de vorm van een kaart als bedoeld in het tweede lid, levert de studerende deze kaart uiterlijk op de eerste werkdag na de datum waarop zijn recht op studiefinanciering is beëindigd, in op een door Onze Minister dan wel, indien het eerste lid is toegepast, op een door de daar bedoelde rechtspersoon te bepalen wijze.

4. In de overeenkomst naar burgerlijk recht die de studerende bij het ontvangen van de in het tweede lid bedoelde kaart, sluit met de verstrekker van die kaart wordt in ieder geval opgenomen dat de studerende voor elke kalendermaand of een gedeelte daarvan van de nog niet verstreken geldigheidsduur waarin hij in strijd met zijn verplichting de kaart niet inlevert, aan de verstrekker van die kaart een bedrag is verschuldigd ter grootte van het maandbedrag waarvoor een Openbaar Vervoer Jaarkaart voor één persoon, geldig in de tweede klasse van de trein, aan het publiek wordt aangeboden. Als uitzondering daarop wordt in die overeenkomst opgenomen, dat de studerende, indien het niet aan zijn schuld of nalatigheid is te wijten dat hij de kaart niet inlevert dan wel indien in redelijkheid niet van hem kan worden gevergd dat hij de kaart inlevert, voor elke kalendermaand of een gedeelte daarvan van de nog niet verstreken geldigheidsduur waarin hij in strijd met zijn verplichting de kaart niet inlevert, aan de verstrekker van de kaart, een bedrag is verschuldigd ter grootte van F 61,- over die maand."

2. **Algemene Voorwaarden OV-Studentenkaart 1992** (AV; geldig voor de periode 1 november 1992 tot en met 31 oktober 1993; deze voorwaarden zijn opgenomen in een folder die aan iedere studerende werd verstrekt bij het afhalen van de OV-Studentenkaart 1992/1993 op het postkantoor) Artikel 10 (Inlevering vervoersbewijs, eerste, derde en vierde lid) "1. De studerende wiens recht op studiefinanciering eindigt, verliest tegelijkertijd het recht op kosteloos reizen per openbaar vervoer als bedoeld in artikel 6. Hij/zij is dan verplicht het vervoerbewijs waarvan de daarop vermelde termijn niet is verlopen tegen

ontvangstbewijs in te (doen) leveren bij één van de met een OV-Studentenkaartsticker aangemerkte PTT-postkantoren en wel uiterlijk op de eerste werkdag nadat het recht is geëindigd. (...)

3. Indien diegene die geen recht meer heeft, op de derde werkdag nadat het recht is geëindigd, nog steeds niet aan zijn/haar in de vorige leden genoemde verplichtingen heeft voldaan, is hij/ zij - vanaf de datum waarop hij/zij het vervoerbewijs had moeten (doen) inleveren- voor iedere kalendermaand of een gedeelte daarvan, van de nog niet verstreken geldigheidsduur van het vervoerbewijs, aan de OV-Studentenkaart B.V. een terstond opeisbaar bedrag verschuldigd ter grootte van het maandbedrag waarvoor een OV-jaarkaart voor één persoon, geldig in de tweede klasse van de trein, aan het publiek wordt aangeboden.

4. Het in het derde lid van dit artikel bepaalde vindt geen toepassing op de studerende, aan wiens schuld of nalatigheid het niet is te wijten dat hij/zij het vervoerbewijs niet inlevert of doet inleveren, dan wel wanneer in redelijkheid niet van hem/ haar kan worden gevergd dat hij/zij het vervoerbewijs inlevert of doet inleveren. Een zodanige studerende is aan de OV-Studentenkaart B.V. voor elke kalendermaand of een gedeelte daarvan van de nog niet verstreken geldigheidsduur van het vervoerbewijs, een terstond opeisbaar bedrag verschuldigd ter grootte van f. 61,-."